

Pokolenie Baczyńskiego

wystawa planszowa Instytutu Pamięi Narodowej

27 września–15 listopada 2021 r.

Dziedziniec Wielki

Każdy z nas miewa takie chwile w życiu, kiedy zastanawia się, co po sobie zostawi: dzieci, wnuki, majątek, dorobek zawodowy? A co przetrwa po nas po stu latach?

W tym roku Krzysztof Kamil Baczyński, poeta i żołnierz Armii Krajowej, obchodziłby swoje setne urodziny. W 1939 r. większość jego rówieśników zdawała maturę. Plany i marzenia na dorosłe życie obrócił w gruzy kataklizm II wojny światowej. Do tego pokolenia należeli także m.in. Karol Wojtyła i Ryszard Kaczorowski – ostatni prezydent II RP na uchodźstwie. Ich rówieśnikiem był Gustaw Herling-Grudziński, pisarz, łagiernik, żołnierz spod Monte Cassino i autor książki *Inny świat*, będącej spisem wspomnień z pobytu w łagrze pod Archangielskiem. W tym samym roku co Jan Paweł II urodziła się Anna Smoleńska. Starsza od przyszłego papieża o trzy miesiące harcerka Szarych Szeregów jest współautorką jednego z najbardziej rozpoznawalnych dziś symboli – kotwicy Polski Walczącej.

Do pokolenia Baczyńskiego należały postacie znane, ale także wielu bohaterów zapomnianych. Ich wszystkich symbolicznie upamiętniamy i przypominamy w ramach tej wystawy.

Niektórzy uważają, że pokolenie to zostało zmarnowane. Jedni zginęli w boju, innych zaś, tych, którzy przeżyli, na zawsze napiętnowały lata wojny. To jednak nieprawda. Ich wspaniałe życiorysy mogą inspirować wielu współczesnych Polaków. Byli pierwszym pokoleniem wychowanym w niepodległej Polsce. Wyrastali w duchu służby bliźnim i ojczyźnie. Słowo „poświęcenie” bardzo dobrze opisuje ich życiowe wybory. Po wojnie pielęgnowali wartości, w których wyrosli, stali się przewodnikami duchowymi, lekarzami, nauczycielami, naukowcami... To oni w 1980 r., razem z kolejnymi pokoleniami Polaków, stanęli ponownie na barykadach, aby walczyć o wolność i solidarność.

Czego uczą nas ich biografie? W każdym dniu swego życia warto pamiętać o drugim człowieku, który jest obok i może potrzebować pomocy. Nie zawsze to, czego chcemy, jest tym, czego potrzebujemy, a praca na rzecz bliźniego jest dobrem bezcennym i ponadczasowym. Ważne są korzenie, tradycja, więzy rodzinne, choć dzisiejszy świat odwraca się od tych wartości. Pokolenie Baczyńskiego i Wojtyły, Dziewulskiej i Pleśnierowicz może i powinno być inspiracją dla kolejnych pokoleń.

Wystawa Pokolenie Baczyńskiego została przygotowana przez pion edukacyjny Instytutu Pamięci Narodowej. Składa się z części ogólnopolskiej oraz trzynastu wersji regionalnych, przygotowanych przez oddziały i delegatury IPN z całego kraju.

Inauguracja wystawy miała miejsce **27 września** na Dziedzińcu Wielkim Zamku Królewskiego w Warszawie. Wystawę otworzyli na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie **prezes IPN dr Karol Nawrocki** i **dyrektor Zamku Królewskiego prof. dr. hab. Wojciech Fałkowski**.

To była Polska poetyzująca, ale nie Polska rozpoetyzowana, bowiem ci poeci, którzy pisali piękne poematy, wiersze i prozę, byli także dzielnymi żołnierzami, za co część z nich zapłaciła najwyższą cenę, jak tytułowy bohater wystawy Krzysztof Kamil Baczyński czy jak Tadeusz Gajcy. Inni, jak święty

papież Polak Jan Paweł II czy Stanisław Lem, którego także znajdują Państwo na tej wystawie, świadczyli o duchu polskości, o dumnym narodzie z genotypem wolności – mówił podczas wernisażu dr Karol Nawrocki.

Dyrektor Zamku Królewskiego prof. Wojciech Fałkowski zwrócił uwagę, że pokolenie Baczyńskiego to ludzie, którzy nie wahali się ruszyć z pomocą państwu polskiemu i narodowi polskiemu w obliczu śmiertelnego zagrożenia. – *To jest ta grupa, która była, jak powiedział Kazimierz Wyka, pokoleniem brylantów wystrzelonych przeciwko wrogom. To jest to pokolenie „dwudziestolecia”, które wychowane, ukształtowane i wykształcone w II Rzeczypospolitej, upomniało się później o Polskę i o Polskość* – zakończył swoje wystąpienie prof. Fałkowski.

Po prezentacji w Warszawie wystawa w trzynastu wersjach regionalnych będzie pokazywana w kolejnych miastach w Polsce, a informacje o jej trasie będzie można śledzić na stronie ipn.gov.pl.

Source URL:

<https://zamek-krolewski.pl/strona/wizyta/869-pokolenie-baczynskiego-wystawa-ipn-na-dziedzincu-wielkim>